

28.2.2020

UUTISKIRJE 1/2020

Pakolaistaustaisten ohjaus –hanke

Tässä uutiskirjeessämme esittelemme hankkeen alueellista kehittämistyötä, kerromme hankkeessa toteutettavista omakielisistä infoista sekä tulevista tapahtumista. Lisäksi esittelemme hankkeemme kielitietoisia käytäntöjä. Tulevaisuudessa uutiskirjeemme ilmestyy, joka toinen kuukausi, ohjeet uutiskirjeen tilaamiseksi löytyvät tämän kirjeen lopusta.

Terveisiä Satakunnasta: Maahan muuttaneiden koulutuspolut yhteiseksi tiekartaksi

Maahanmuuttajien koulutuspolut (Satakunta) –työryhmä starttasi lokakuussa 2019 osana Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeen kehittämistyötä.

Hankeyhteistyössä Siltoja siirtymiin (ESR) – ja Opin portailta työelämään Satakunnassa (ESR) – hankkeiden kanssa aloitettu ryhmä perustuu hankkeiden yhteisiin tavoitteisiin lisätä alueellista yhteistyötä maahan muuttaneiden koulutus- ja työllistymispolkujen selkeyttämiseksi ja yhteisten ja organisaatioiden välisten toimintatapojen määrittelemiseksi. Yhteistyössä Satakunnan ELY-keskuksen ja Satakunnan TE-toimiston kanssa kokoon kutsuttu työryhmä alan asiantuntijoita pyrkii vuoden aikana tuottamaan tietoa ja jakamaan osaamista kaikkien toimijoiden käyttöön ja samalla luomaan tiekarttaa ohjaamaan tulevaisuuden yhteistä (työryhmä)työskentelyä. Teemoitettuja tapaamisia on yhteensä sovittu viisi kappaletta ja niissä käsitellään erityisesti hankkeiden alkukartoituksissa esiin nousseita tärkeitä teemoja. Niitä ovat koulutus- ja palvelutarjonnan ja tarpeen kohtaaminen alueella, alueellisten koulutustarpeiden yhteistyössä ennakoiminen, maahan muuttaneiden osallisuus kotoutumista edistävässä toiminnassa, osaamisen tunnistaminen ja todentaminen sekä jatkopolutukset ja nivelvaiheet Työryhmä on kokoontunut kaksi kertaa ja koonnut parikymmentä asiantuntijaa Te-palveluista, oppilaitoksista, kunnista, kansalaisopistoista, 3. sektorilta ja alueella toimivasta vastaanottokeskuksesta. Työryhmä on tuottanut paljon tietoa

alueen tarpeista ja päässyt myös muodostamaan niistä yhteisiä tavoitteita. Muutamia käytännön ratkaisujakin ollaan keksitty esimerkiksi siirtymävaiheisiin ja tiedottamiseen liittyen.

Työryhmä jatkaa työskentelyään maaliskuussa ja se on avoin kaikille alan asiantuntijoille, maahan muuttaneille ja sidosryhmille.

Seuraavat Maahanmuuttajien koulutuspolut (Satakunta) –työryhmän tapaamiset:

26.3.2020 KLO 12.30-15.30 MAAHANMUUTTAJA MUKANA KOTOUTUMISTA EDISTÄVÄSSÄ TOIMINNASSA: Yksilöllinen ohjaus ja kohtaaminen

14.5.2020 KLO 12.30-15.30 OSAAMISEN TUNNISTAMINEN JA TODENTAMINEN

10.9.2020 KLO 12.30-15.30 JATKOPOLUTUS JA NIVELVAIHEET

Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Projektiasiantuntija Kirsi Paavilainen, kirsi.paavilainen@ely-keskus.fi
p. 0295 022 180

Omakieliset infot ja yhteiskuntaorientaatiot ohjauksen tukena

Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeella on yhteensä seitsemän eri tavoitetta. Tavoite numero kuusi on ”pakolaistaustaisten urasuunnittelu- ja työllistymistaitojen ja työelämäyhteyksien kehittäminen” omakielisten infotilaisuuksien avulla. Infotilaisuuksia järjestetään eri puolilla Suomea mm. koulutusjärjestelmästä ja työllistymismahdollisuuksista.

Infoja on alettu toteuttamaan alueiden tarpeista käsin. Esimerkiksi Uudellamaalla erilaisia tiedotustilaisuuksia perusasioista on paljon, joten siellä oli mahdollisuus valita jo pidempään maassa asuneille pakolaisille sopiva teema. Uudenmaan TE-toimistossa työskentelevä asiantuntija Jennifer Martins on aloittanut työkykyinfojen kehittämisen. Satakunnassa puolestaan Kirsi Paavilainen oli mukana toteuttamassa Euran kunnan kiintiöpakolaisille hankkimaa omakielistä orientaatiota. Kaakkois-Suomessa taas Paula Juvakka on järjestänyt mm. kesätyöinfoja Kouvolan kaupungin kanssa sekä yrittäjäyysinfoja kotoutumiskoulutusten yhteydessä.

Omakielisiä kouluttajia on välillä hankala löytää. Paras kumppani tässä on ollut Suomen Pakolaisapury., joka on kouluttanut yhteiskuntaorientaation kouluttajia. Pakolaisavun kanssa on myös suunniteltu sarjallisia infoja, joiden idea on käsitellä yhtä aihetta useamman kerran pienryhmissä. Kokemuksen mukaan yhteiskuntaan liittyviä monimutkaisia asioita on helpompi omaksua, jos tiedon saa oman kielen lisäksi pieninä palasina. Myös infoissa tärkeää on kohtaavuus ja dialogi, ei tiedon ”kaataminen kuulijoiden niskaan”.

Hankkeen toteuttamista infoista raportoidaan myöhemmin tänä vuonna. Opittuja asioita voi hyödyntää esimerkiksi, jos ja kun omakielinen orientaatio vakiintuu osaksi alkuvaiheen kotoutumispalveluita.

Tiedostettu kieli työssä, arjessa ja Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeessa

Sanat, joita näpyttelemme ruudulle ja kirjoitamme paperille ovat tärkeimpiä tapoja osoittaa ihmisille, mitä me edustamme. Ei pelkästään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa, mutta myös kaikissa selvityksissämme, kokouksissamme ja siinä, miten kommunikoimme sekä sisäisesti tiimissä, että ulkoisesti verkostoissa. Jokainen sana lisää ihmisten käsitystä siitä, keitä me olemme ja mitä me edustamme.

Jos tapa, jolla kommunikoimme hämmentää, turhauttaa tai pelottaa ihmisiä saatamme menettää heidän luottamuksensa meihin. Se on erityisen tärkeää silloin, kun käsittelemme hyvin sensitiivisiä ja vaikeita aiheita. Tuolloin punnitaan se, ajattelevatko ihmiset, että meillä on aidosti heidän etunsa mielessä. Jokainen sana siis merkitsee. Jokainen sana antaa meille mahdollisuuden muodostaa yhteyden toiseen ja muuttaa sitä, miten näemme todellisuutta

Juuri siksi hankkeessamme pyrimme käyttämään ilmaisuja, jotka mahdollisimman täsmällisesti kuvaavat puheena olevaa asiaa tai ilmiötä ja että emme sanoillamme vahvista esimerkiksi stereotypioita ja negatiivisia konnotaatioita. Kieli luo todellisuutta ja ohjaa ajatteluamme. Puhummeko maahanmuuttajista vai maahan muuttaneista? Vieraskielisistä vai monikielisistä? Entä asiakaspalvelusta vai asiakastyöstä? Kantaväestöstä vai valtaväestöstä? Ohjauksesta vai palveluihin ohjauksesta? Esimiehistä vai esihenkilöistä? Sanoilla on suuri merkitys. Ne voivat jakaa ihmiset meihin ja heihin, ne voivat yhdistää tai erottaa, ne voivat luoda yhteistä ymmärrystä tai päinvastoin. Oletko sinä jo kyseenalaistanut totuttuja tapoja nimetä asioita?

Save the Date: "Minulla on nimi, historia ja tulevaisuus" 30.9.2020 Helsingissä

Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeen loppuseminaari järjestetään Helsingissä 30.9.2020 klo 9-16.00 Merkitse hankkeemme loppuseminaarin ajankohta valmiiksi kalenteriin!

Lisätietoa seminaarin ohjelmasta, puhujista ja paikasta tulee kevään aikana. Seuraa ilmoitteluaamme sosiaalisessa mediassa ja FB-tapahtumassamme osoitteessa <https://www.facebook.com/events/494656401469373/>

Tulevia alueellisia tapahtumia

SATAKUNTA: Mielenterveyteen liittyvien asioiden kohtaaminen maahan muuttaneiden ohjaamisessa

Aika: 23.3.2020 klo 13.00-16.00

Paikka: Satasairaala, N2-auditorio, N-rakennus, 2. krs., Sairaalantie 3, Pori

Koulutuksessa käsitellään mm. ulkomaalaistaustaisten henkilöiden mielenterveyteen liittyviä erityispiirteitä ja miten mielenterveyden ongelmat vaikuttavat. Koulutus on tarkoitettu maahan muuttaneita työssään kohtaaville sosiaali- ja terveystoimen, työhallinnon, oppilaitosten ja järjestöjen työntekijöille sekä maahanmuutto- ja kotoutumistyötä tekeville asiantuntijoille

Kouluttajana toimii Pakolaisten mielenterveystyön osaamiskeskus / PALOMA2-hankkeen asiantuntija, lääkäri Essi Salama Tyksin Psykiatriasta.

Koulutuksen järjestävät yhteistyössä Pakolaistaustaisten ohjaus –hanke, PALOMA2-hanke, Kotona Suomessa –hanke ja Satasairaala

Ohjelma ja ilmoittautuminen:

<https://kotouttaminen.fi/documents/3464316/20465195/20200323+Mielenterveyteen+liittyvien+asioiden+kohtaaminen.pdf/d99ed0ff-f143-9e03-7f03-7e6c89335dfd/20200323+Mielenterveyteen+liittyvien+asioiden+kohtaaminen.pdf>

POHJANMAA: Kielellisesti ja kulttuurisesti vastuullinen kohtaaminen / Språkligt och kulturellt bemötande på ett ansvarsfullt sätt

Aika: 26.3.2020 klo 9-16.00

Paikka: Original Sokos Hotel Royal Vaasa, Hovioikeudenpuistikko 18, 65100 Vaasa / Verkkoyhteys

Kielellinen ja kulttuurinen vastuullisuus tarkoittaa sitä, että ymmärtää kulttuurin ja kielen merkityksen kohtaamisissa ja niiden merkityksen identiteetille, huomaa kielihierarkiat ja pyrkii sosiaaliseen oikeudenmukaisuuteen. Kouluttajina toimivat KT, Jenni Alisaari ja tohtorikoulutettava Heli Vigren Turun yliopistosta. Koulutusmateriaali on sekä suomeksi että ruotsiksi, ja koulutuksessa kommunikoidaan molemmilla kotimaisilla kielillä.

Koulutuksen järjestävät Kotona Suomessa- ja Pakolaistaustaisten ohjaus -hanke.

Ilmoittautuminen koulutukseen päättyy 2.3.2020. Tilaisuudessa on aamiais- ja iltapäiväkahvitarjoilu. Tilaisuus on maksuton.

Ohjelma ja ilmoittautuminen:

<http://www.ely-keskus.fi/documents/10191/38061553/ELY+POH+OHJELMA+PROGRAM+26.3.2020+Kielellisesti+ja+kulttuurisesti+vastuullinen+kohtaaminen/a37ecc44-7abb-4d3e-a38d-ce440dda84de>

KAAKKOIS-SUOMI: Myytinmurtajat

Yksi työyhteisön tulevaisuuden menestymistarinan rakennuspalikka on monimuotoisuus ja inklusiivisuus.

Työnantajan tulee edistää työntekijöidensä yhdenvertaisuutta ja edistää syrjimättömyyttä. Tiedostamatta saatamme kuitenkin edistää syrjintää esimerkiksi suosimalla itseämme muistuttavia ihmisiä.

Työperusteisesti Suomeen muuttaneiden työllisyysaste on valtaväestöä korkeampi. Perhesyistä tai pakolaisena Suomeen muuttaneiden työllisyysaste puolestaan on matalampi. Pakolaistaustaisten työllisyysastetta heikentää huomattavasti se, että he kohtaavat usein Suomessa syrjintää työmarkkinoilla.

Suomessa on voimistuva työvoimapula, joka jatkossa todennäköisesti lisää myös maahan muuttaneiden työllisyyttä, mikäli asenteet palkkaamista kohtaan muuttuvat positiivisemmiksi.

Luonnollisesti maahan muuttaneen palkkaamiseen liittyy myös usein käytännöllisiä huolenaiheita ja ihmetyksiä. Huolet ovat usein kuitenkin täysin turhia.

Kaakkois-Suomen elinvoimaisuuden takaamiseksi yritysten kasvu on elintärkeää. Väestörakenteen ja työvoiman ikärakenteen muutoksessa täytyy pystyä tunnistamaan ja hyödyntämään saatavilla olevaa osaamista paremmin sekä nähdä työyhteisön monimuotoisuuden edut työyhteisöille sekä yritystoiminnalle.

Tutkimusten mukaan yritysten monimuotoisuus vaikuttaa positiivisesti työssä suoriutumiseen ja yrityksen tulokseen. Lisäksi kokemus inklusiivisuudesta vähentää poissaoloja töistä.

Myytinmurtaajat- paja yrittäjille, sekä muille asiasta kiinnostuneille tulossa Lappeenrantaan toukokuussa. Tarkemmasta ajasta informoimme myöhemmin.

Lisätietoja Paula Juvakka paula.juvakka@te-toimisto.fi, puh.02950 29 224

Seuraa Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeen työtä

ELY-keskuksen sivuilta löydät hankkeen oman teemasivuston osoitteesta <http://www.ely-keskus.fi/web/pakolaistaustaisten-ohjauksen-kehittaminen-hanke>

Seuraa meitä Twitterissä ja Facebookissa:

Twitter [@Pakolaisohjaus](https://twitter.com/Pakolaisohjaus)

Facebook [Pakolaistaustaisten ohjaus](https://www.facebook.com/Pakolaistaustaisten-ohjaus)

Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeen asiantuntijat kirjoittavat myös kotouttaminen.fi –blogialustalle. Julkaistuja blogitekstejä:

- Grossett, Outi: [Kohtaavalla asiakastyöllä voidaan tukea maahan muuttaneita](#)
- Hagman, Noora: [Mikä ohjaa ohjaajia – mitkä tekijät vaikuttavat pakolaistaustaisten asiakkaiden ohjaukseen TE-toimistoissa?](#)

- Hagman, Noora: [Mitkä tekijät johtavat pakolaistaustaisen ”onnistuneeseen kotoutumiseen”?](#)
- Lahti, Juha: [Tietoa ja neuvontaa tulkitaan aina kokemuksen kautta](#)
- Laitinen-Saunio, Anne: [Traumatietoisuus TE-toimistojen palveluissa vahvistuu koulutuksen avulla](#)

Liity hankkeen postituslistalle

Pakolaistaustaisten ohjaus –hankkeen uutiskirje ilmestyy 3-4 kertaa vuodessa. Uutiskirjeessä uutisoidaan niin valtakunnallisesta kuin alueellisestakin kehittämistyöstä sekä pakolaisten ohjaukseen liittyvistä ajankohtaisista asioista. Liity hankkeen uutiskirjelistalle lähettämällä sähköpostia osoitteeseen raisa.manttari@ely-keskus.fi

Yhteystiedot

Hankepäällikkö Eija Asikainen , eija.asikainen@ely-keskus.fi, puh. 0295 026 043

Hankesuunnittelija Anne Laitinen-Saunio, anne.laitinen-saunio@ely-keskus.fi, puh. 0295 016 481

Hankesihteeri Raisa Mänttari, raisa.manttari@ely-keskus.fi, puh. 0295 029 207

Projektiasiantuntijat (ELY ja TEM):

Hagman Noora, Uudenmaan ELY-keskus, puh. 0295 029 002

Kanniainen Antti (TEM), Työ- ja elinkeinoministeriö, puh. 0295 029 003

Fogde Katarina, Pohjanmaan ELY-keskus, puh. 0295 029 210

Lahti Juha, Keski-Suomen ELY-keskus, puh. 0295 024 020

Paavilainen Kirsi, Satakunnan ELY-keskus, puh. 0295 022 180

Tuononen Tarja, Lapin ELY-keskus, puh. 0295 037 127

s.posti etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Asiantuntijat (TET):

Bayazidi Saeed, Etelä-Savon TE-toimisto, puh. 0295 044 158

Grossett Outi, Hämeen TE-toimisto, puh. 0295 041 511

Holappa Tiina, Lapin TE-toimisto, puh. 0295 029 200

Kaurila Terhi, Varsinais-Suomen TE-toimisto, puh. 0295 023 085

Martins Jennifer, Uudenmaan TE-toimisto, puh. 0295 040 402

Paula Juvakka, Kaakkois-Suomen TE-toimisto, puh. 0295 029 224

Puputti Tarja, Pohjanmaan TE-toimisto, puh. 0295 056 198

Väänänen Anna-Mari, Pohjois-Pohjanmaan TE-toimisto, puh. 0295 029 965

s.posti etunimi.sukunimi@te-toimisto.fi

Pakolaistaustaisten ohjaus –hanke (AMaIF)

Kaakkois-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen Pakolaistaustaisten ohjaus -hankeessa kehitetään kiintiöpakolaisina Suomeen tulleiden TE-toimistojen asiakkaiden ohjausta. Ohjausta kehittämällä kohderyhmän ja myös muiden maahanmuuttajien polkuja työllistymiseen tai koulutukseen sujuvoitetaan. Hankkeessa kartoitetaan pakolaistaustaisten TE-toimiston asiakkaiden ohjauksen nykytila, tunnistetaan kehittämistarpeita sekä kehitetään uusia toimintamalleja ja ratkaisuja. Hankkeen rahoittaa Turvapaikka-, maahanmuutto ja kotouttamisrahasto (AMIF) 2018–2020.

